

ily cere-
cahier

wolf trilogie
angela carter

ily cere- cahier 38
a part of:

Angela Carter

In gezelschap van wolven

Vertaald door Nicky de Swaan

De weerwolf

Een land in het noorden; het weer is er koud, hun harten zijn koud.

Koude; storm; wilde dieren in het woud. Het leven is er hard. De huizen zijn van houtblokken, donker en rokerig van binnen. Een primitieve icoon achter een druipende kaars, de varkenspoot opgehangen om te roken, een snoer drogende champignons. Wrede, korte, armzalige levens.

Voor deze noordelijke bosbewoners is de duivel net zo echt als u of ik. Maar ze hebben ons nooit gezien en weten niet eens dat we bestaan, maar op de kerkhoven vangen ze vaak een glimp op van de duivel, in die naargeestige en roerende dodensteden waar de naïeve portretten van de doden op de graven prijken en waar geen bloemen zijn om ervoor te zetten, er groeien geen bloemen, dus zetten zij bescheiden votiefgeschenken neer, kleine broden, soms een cake die de beren als zij uit de rand van het bos komen sjokken dan weggraaien. Om middernacht, speciaal tijdens de Walpurgisnacht, organiseert de duivel een picknick op de kerkhoven en nodigt de heksen uit; dan graven zij verse lijken op en verorberen die. Dat weet iedereen.

Snoeren knoflook aan de deuren houden de vampiers buiten. Een kind met blauwe ogen dat met de voeten naar voren geboren wordt op de avond voor het feest van de heilige Johannes zal helderziend zijn. Als zij een heks ontdekken – een oude vrouw wier kazen rijpen terwijl die van haar burens dat niet doen, of een oude vrouw wier zwarte kat, hoe onheilspel-

lend! *de hele tijd achter haar aan loopt* – kleden ze het oudje uit, zoeken naar haar kenmerken, naar de extra tepel waaraan haar intimus zuigt. Ze vinden hem al snel. Dan stenigen ze haar tot ze dood is.

Winter en koude.

Ga grootmoeder bezoeken, die ziek is geweest. Breng haar de haverkoeken die ik op de haardsteen voor haar gebakken heb en een potje boter.

Het brave kind doet wat de moeder vraagt – vijf kilometer ploeteren door het woud; ga niet van het pad vanwege de beren, de wilde zwijnen, de hongerige wolven. Hier, neem je vaders jachtmes; je weet hoe je het moet gebruiken.

Het kind had een jas van schurftig schapevel om warm te blijven, ze kende het woud te goed om er bang voor te zijn, maar ze moet altijd op haar hoede blijven. Toen ze dat ijzingwekkende gehuil van een wolf hoorde, liet ze haar geschenken vallen, greep haar mes en stortte zich op het beest.

Het was een kanjer, met rode ogen en druipende, grijsbehaarde kaken; alleen bergbeklimmerskinderen zouden bij die aanblik niet van angst gestorven zijn. Hij dook naar haar hals, zoals wolven dat doen, maar zij haalde flink naar hem uit met haar vaders mes en hakte zijn rechtersvoerpoot af.

De wolf snakte naar adem – het klonk bijna als een snik – toen hij zag wat er met hem gebeurd was; wolven zijn minder flink dan ze eruitzien. Hij zwalkte ontroostbaar weg tussen de bomen zo goed als hij kon op drie poten, terwijl hij een spoor van bloed achter zich liet. Het kind veegde het lemmet van het mes schoon aan haar schort, wikkelde de wolfsfoot in de doek waar haar moeder de haverkoeken in had gepakt en liep door naar het huis van haar grootmoeder. Al snel kwam de sneeuw in zulke dikke vlokken naar beneden dat het pad en iedere voetstap, van mens of dier, als ze er al geweest was, niet meer was te zien.

Ze trof haar grootmoeder zo ziek aan dat ze liggend in bed in een rusteloze slaap gevallen was, kreunend en trillend zodat het kind dacht dat ze koorts had. Ze voelde haar voor-

hoofd, het gloeide. Ze nam de doek uit haar mand en schudde die uit, om er een koud kompres voor de oude vrouw van te maken, en de wolfspoot viel op de grond.

Maar het was niet langer een wolfspoot. Het was een hand, bij de pols afgehakt, een ruwe werkhand, met ouderdomsvlekken. Aan de middelvinger zat een trouwring en op de wijsvinger een wrat. Door de wrat wist ze dat het de hand van haar grootmoeder was.

Ze trok het laken weg maar daarvan werd de oude vrouw wakker, en begon te vechten, als een bezetene gillend en krij-send. Maar het kind was sterk, en gewapend met haar vaders jachtmes; het lukte haar haar grootmoeder lang genoeg plat te houden om te zien wat de koorts veroorzaakte. Op de plaats van haar rechterhand zat een bloederige stomp die al zweerde.

Het kind sloeg een kruis en schreeuwde zo hard dat de burens haar hoorden en binnen kwamen stormen. Ze herken-den de wrat op de hand direct als de tepel van een heks; ze dreven de oude vrouw, slechts gekleed in haar nachthemd, met stokken naar buiten de sneeuw in, sloegen haar oude kar-kas tot aan de rand van het bos en bekogelden haar met stenen tot ze dood neerviel.

Nu woonde het kind in het huis van haar grootmoeder; ze voer er wel bij.

In gezelschap van wolven

Eén dier en slechts één huilt 's nachts in de bossen.

De wolf is de vleesgeworden carnivoor en hij is even sluw als woest; als hij eenmaal vlees geproefd heeft wil hij niets anders meer.

's Nachts gloeien de ogen van wolven als brandende kaarsen, gelig, roodachtig, maar dat komt doordat de pupillen van hun ogen zich vergroten door het donker en het licht van je lantaarn opvangen om het weer terug te kaatsen – rood voor gevaar; als de ogen van een wolf alleen maanlicht weerspiegelen, glanzen ze kil en onnatuurlijk groen, een anorganische, indringende kleur. Als de door de nacht overvallen reiziger die lichtende, vreselijke lovertjes ziet die plotseling op het zwarte struikgewas gestikt zijn, dan weet hij dat hij het op een rennen moet zetten, als hij niet verstijfd is van angst.

Maar meer dan die ogen zul je van de moordenaars van het bos niet te zien krijgen, als ze onzichtbaar een kring vormen rond jouw geur van vlees als je onverstandig laat door het bos loopt. Ze zullen schaduwen lijken, spookgestalten, grijze leden van een nachtmerrieachtige menigte; luister! zijn lange, aarzelande gehuil... een aria van hoorbaar gemaakte angst.

Het wolvengezing is het geluid waarmee ze je zullen verscheuren, op zichzelf al een moord.

Het is winter en het is koud. In deze streek met bergen en bossen is er nu voor de wolven niets te eten. Geiten en schapen zijn opgesloten in de stal, de herten zijn weggetrokken naar het overgebleven grasland op de zuidelijke hellingen –

wolven worden mager en hongerig. Er zit zo weinig vlees op ze dat je door hun vacht hun ondervoede ribben zou kunnen tellen, als ze je daarvoor de tijd gaven voordat ze toesloegen. Die kwijlende kaken; die tong uit de bek; dat bevroren speeksel op de grijze kaken – van alle gevaren waar de nacht en het bos van wemelen, geesten, gnomen, reuzen die baby's op roosters grillen, heksen die hun gevangenen vetmesten in kooien voor maaltijden van mensenvlees, is de wolf het grootste gevaar want hij is niet voor rede vatbaar.

Je bent altijd in gevaar in het bos waar geen mensen zijn. Stap door de poorten van de hoge dennen met de wirwar van harige takken rondom je, die de onvoorzichtige reiziger in netten verstrikken alsof die begroeiing onder één hoedje speelt met de wolven die daar wonen, alsof de ellendige bomen ten behoeve van hun vrienden uit vissen gaan – stap door de deurpost van het bos met de grootst mogelijke schroom en oneindig veel voorzorgen, want als je maar even van het pad afdwaalt, zullen de wolven je opeten. Ze zijn grijs als de honger, onvriendelijk als de pest.

De ernstig kijkende kinderen uit de spaarzaam aanwezige dorpjes dragen altijd messen bij zich als ze de kleine kudden geiten hoeden die de hofsteden voorzien van zure melk en ranzige kazen vol maden. Hun messen zijn half zo groot als zij, de lemmeten worden dagelijks geslepen.

Maar soms lukt het de wolven om bij je haardstede te komen. We doen onze uiterste best maar kunnen ze soms niet buiten houden. Er gaat geen winternacht voorbij dat de boer niet bang is een magere, grijze verhongerde snuit te zien die onder de deur snuffelt, en er werd eens een vrouw in haar eigen keuken gebeten toen zij de macaroni liet uitlekken.

Vrees de wolf en vlucht voor hem; want, in het ergste geval, kan de wolf meer zijn dan hij lijkt.

Er was eens een jager, hier in de buurt, die een wolf in een kuil ving. Deze wolf had een slachting aangericht onder de schapen en geiten; een krankzinnige oude man opgegeten die halverwege de berg alleen in een hut woonde en de hele dag

tot Jezus zong; een meisje besprongen dat de schapen hoedde, maar ze maakte zo'n herrie dat er mannen met geweren kwamen en hem wegjoegen en probeerden zijn spoor het bos in te volgen maar hij was sluw en raakte hen al snel kwijt. Dus groef deze jager een kuil en stopte er een eend in, als lokmiddel, springlevend; en hij bedekte de kuil met stro dat besmeerd was met wolvemest. Kwak, kwak, deed de eend en er kwam een wolf uit het bos geslopen, een grote, een zware, hij woog net zoveel als een volwassen man en hij zakte door het stro onder hem – in de kuil tuimelde hij. De jager sprong hem achterna, sneed zijn keel door, sneed al zijn poten af als trofeeën.

En toen lag er helemaal geen wolf voor de jager maar de bloedige tors van een man, zonder hoofd, zonder voeten, stervend, dood.

Een heks van verderop in de vallei veranderde eens alle gasten op een bruiloft in wolven omdat de bruidegom een ander meisje had gekozen. Ze liet hen haar bezoeken, 's nachts, uit rancune, en dan zaten zij daar rond haar huisje voor haar te huilen, brachten haar een serenade van verdriet.

Niet zo lang geleden trouwde een jonge vrouw in ons dorp met een man die op de huwelijksnacht spoorloos verdween. Er waren nieuwe lakens op het bed gelegd en de bruid ging erin liggen; de bruidegom zei dat hij nog even buiten een plasje ging doen, hij stond er op, omwille van het fatsoen, en zij trok de deken op tot haar kin en lag daar. En ze wachtte en ze wachtte en ze wachtte nog eens – hij is toch wel erg lang weg? Tot ze overeindschiet en gilt bij het horen van een gehuil dat door de wind uit het bos wordt meegevoerd.

Dat langgerekte, aarzelende gehuil heeft, ondanks de angstaanjagende galm ervan, iets inherent droevigs, alsof de beesten dolgraag minder beestachtig zouden willen zijn als ze maar wisten hoe en alsof zij nooit ophouden hun eigen situatie te betreuren. Er klinkt een enorme melancholie uit de lofzangen van de wolven, een melancholie mateloos als het bos, eindeloos als deze lange winternachten, en toch kan die af-

schuwelijke droefheid, dat rouwen over hun eigen, ongeneeslijke driften, nooit een hart ontroeren want geen enkele noot duidt ook maar op de mogelijkheid van verlossing; de wolf kan niet gered worden door zijn eigen wanhoop, alleen door tussenkomst van buitenaf, zodat het beest soms kijkt alsof het het mes dat met hem afreken bijna verwelkomt.

De broers van de jonge vrouw doorzochten de schuren en de hooibergen maar vonden nooit zijn stoffelijke resten, en dus droogde het verstandige meisje haar tranen en vond een nieuwe echtgenoot, die niet te verlegen was om in een po te plassen en de nachten binnen doorbracht. Ze gaf hem een paar blozende kindertjes en alles liep gesmeerd tot, op een ijskoude nacht, de nacht van de zonnewende, de scharnier van het jaar wanneer dingen niet zo goed passen als zij zouden moeten doen, de langste nacht, haar eerste brave man thuiskwam.

Een zwaar gebons op de deur kondigde hem aan terwijl zij de soep voor de vader van haar kinderen stond te roeren en ze herkende hem zodra ze de grendel voor hem had weggeschoven, hoewel het jaren geleden was dat ze zwart voor hem had gedragen en hij nu in voden gekleed was en zijn haar op zijn rug hing en nooit een kam gevoeld had, onder de luizen.

‘Hier ben ik weer, vrouw,’ zei hij. ‘Geef me een bord kool en geen getreuzel.’

Toen kwam haar tweede man binnen met hout voor het vuur en toen de eerste zag dat ze met een andere man had geslapen en, nog erger, zijn rode ogen op haar kleine kinderen richtte die de keuken in waren komen kruipen om te zien waar al die herrie over ging, schreeuwde hij: ‘Ik wou dat ik weer een wolf was, dan kon ik deze slet een lesje leren!’ Dus werd hij direct weer een wolf en rukte het linkervoetje van de oudste jongen af voordat hij met de bijl die ze gebruikten om hout te hakken in stukjes werd gehakt. Maar toen de wolf daar lag te bloeden en voor de laatste keer naar lucht hapte, viel de vacht weer van hem af en was hij weer precies zoals hij geweest was toen hij, jaren geleden, weggelopen was van zijn huwelijksbed, zodat zij hilde en haar tweede man haar sloeg.

Ze zeggen dat er een zalf is die de duivel je geeft en waar-
door je zodra je deze op je smeert in een wolf verandert. Of
dat hij met zijn voeten naar voren geboren werd en zijn vader
een wolf was en hij de romp van een man heeft maar dat zijn
benen en geslachtsdelen die van een wolf zijn. En hij heeft het
hart van een wolf.

Een weerwolf leeft gewoonlijk zeven jaar maar als je zijn
mensenkleren verbrandt, veroordeel je hem tot wolf-zijn
voor de rest van zijn leven, dus geloven oude wijven hier in de
buurt dat het gooien van een hoed of een schort naar een
weerwolf enige bescherming biedt, alsof kleren de man ma-
ken. Maar door zijn ogen, die fosforescerende ogen, herken je
hem in al zijn gedaanten; de ogen alleen onveranderd door de
metamorfose.

Voordat hij een wolf kan worden, kleedt de weerwolf zich
tot op zijn nakie uit. Als je tussen de dennen een naakte man
in de gaten krijgt, moet je het op een lopen zetten alsof de
duivel je op de hielen zit.

Het is midwinter en het roodborstje, de mensenvriend, zit op
het handvat van de schep van de tuinman en zingt. Het is de
allerslechtste tijd van het jaar voor wolven maar dit koppige
kind staat er op door het bos te gaan. Ze is er vast van over-
tuigd dat de wilde dieren haar geen kwaad kunnen doen hoe-
wel zij, een gewaarschuwd mens, een vleesmes in de mand
stopt die haar moeder volgepakt heeft met kazen. Er zit een
fles drank in, gedestilleerd uit bramen; een pakje platte haver-
koeken op de haardsteen gebakken; een paar potten jam. Het
meisje met het vlaskleurige haar zal deze heerlijke geschenken
naar een eenzame grootmoeder brengen die zo oud is dat de
last van haar jaren haar verplettert. Oma woont op twee uur
sjouwen door de winterse bossen; het kind wikkelt haar dik-
ke sjaal om, trekt hem over haar hoofd. Ze stapt in haar stevi-
ge klompen; ze is aangekleed en klaar om te vertrekken en het
is de avond voor Kerstmis. De ellendige geur van de zonne-
wende zwaait nog in zijn scharnieren maar ze heeft te veel

liefde ontvangen om ooit bang te zijn.

Kinderen blijven niet lang jong in dit wrede land. Er is geen speelgoed voor ze om mee te spelen, dus werken ze hard en worden wijs maar dit kind, zo knap en de jongste van het gezin, is verwend door haar moeder en door de grootmoeder die de rode sjaal voor haar had gebreid die vandaag de onheilspellende, zij het stralende kleur heeft van bloed op sneeuw. Haar borsten zijn pas begonnen te zwellen; haar haren zijn als Engels pluksel, zo blond dat ze nauwelijks een schaduw op haar bleke voorhoofd vormen; haar wangen zijn een zinnebeeldig rood en wit en ze is pas begonnen te menstrueren, de klok in haar die, vanaf dat moment, eens per maand zal slaan.

Ze staat en beweegt binnen het onzichtbare pentagram van haar eigen maagdelijkheid. Ze is een ongebroken ei; ze is een gesloten vat; ze heeft een magische ruimte in zich waarvan de toegang stevig gesloten is met een stop bestaande uit een vlies; ze is een gesloten systeem; ze weet niet wat trillen is.

Haar vader had het haar misschien verboden als hij thuis was geweest, maar hij is in het bos, hout aan het verzamelen, en haar moeder kan haar niets ontzeggen.

Het bos sloot zich als een paar kaken om haar heen.

Er valt altijd iets te kijken in het bos, zelfs midden in de winter: de horden bij elkaar gekropen vogeltjes, ten prooi aan de lusteloosheid van het jaargetijde, samen op de krakende takken en te wanhopig om te zingen; de kleurige ribbels van de winterpaddestoelen op de knobbelige stammen van de bomen; de wigvormige sporen van konijnen en herten, de visgraatsporen van de vogels, een haas zo mager als een plakje spek die over het pad schiet waar het ijle zonlicht de roestkleurige bladeren van de adelaarsvarens van vorig jaar spikkelt.

Toen ze het bloedstollende gehuil van een wolf ergens ver weg hoorde, schoot haar geoefende hand naar het heft van haar mes, maar ze zag geen enkel spoor van een wolf, noch dat van een naakte man, maar toen hoorde zij een gekraak in het struikgewas en op het pad sprong een volledig aangeklede,

heel knappe man, gehuld in de groene jas en flaphoed van een jager, beladen met geschoten wild. Bij het eerste geritsel in de struiken had zij haar hand op haar mes, maar hij lachte met een flits van witte tanden toen hij haar zag en maakte een komisch maar vleierend buiginkje voor haar; zo'n mooie kerel had ze nog nooit gezien, niet tussen de boerenkinkels in haar geboortedorp. Dus gingen ze samen verder, door het afnemende licht van de namiddag.

Al snel lachten ze als oude vrienden en maakten grapjes. Toen hij aanbood haar mand te dragen, gaf ze deze aan hem hoewel haar mes erin zat omdat hij haar zei dat zijn geweer hen zou beschermen. Toen het donkerder werd, begon het weer te sneeuwen; ze voelde hoe de eerste sneeuwvlokken op haar wimpers bleven hangen, maar het was nu nog maar een paar honderd meter en dan zou er een vuur zijn, en hete thee, en een welkom, vast een warm welkom, zowel voor de knappe jager als voor haarzelf.

Deze jongeman had een opmerkelijk voorwerp in zijn zak. Het was een kompas. Ze keek naar de kleine ronde glazen bovenkant in de palm van zijn hand en bekeek de trillende naald met een vaag gevoel van verbazing. Hij verzekerde haar dat dit kompas hem veilig door het bos had gebracht tijdens zijn jagerstocht omdat de naald hem altijd precies vertelde waar het noorden was. Ze geloofde het niet; ze wist dat ze op weg door het bos nooit van het pad af moest gaan want anders zou ze onmiddellijk verloren zijn. Hij lachte weer tegen haar; glimmende slierten speeksel zaten aan zijn tanden. Hij zei dat als hij van het pad af het hen omringende bos indook, zich met zijn kompas een weg door het kreupelhout banend, hij ruim een kwartier eerder bij haar grootmoeders hut aan zou komen dan zij, terwijl zij de lange weg langs het kronkelende pad aflegde.

Ik geloof je niet. Ben je dan niet bang voor de wolven?

Hij tikte alleen tegen de glanzende loop van zijn geweer en grijnsde.

Wedden, vroeg hij haar. Zullen we er een spelletje van ma-

ken? Wat krijg ik van je als ik eerder bij je grootmoeders huis-je ben dan jij?

Wat wil je hebben, vroeg zij onschuldig.

Een kus.

Vaste prik bij een verleidingspoging op het platteland; ze sloeg haar ogen neer en bloosde.

Hij ging door het struikgewas en nam haar mand mee, maar ze vergat om bang te zijn voor de beesten, hoewel de maan al opkwam, want ze was van plan wat te treuzelen om er zeker van te zijn dat de knappe heer zijn weddenschap zou winnen.

Grootmoeders huis stond apart, een stukje buiten het dorp. De sneeuw die vers naar beneden kwam vallen wervelde door de moestuin en de jongeman stapte met voorzichtige passen het besneeuwde pad op naar de deur alsof hij zijn voeten niet nat wilde maken, terwijl hij zwaaide met zijn bos wild en de mand van het meisje en een wijsje neuriede.

Er zit een vaag spoor van bloed op zijn kin; hij heeft van zijn vangst gesnoept.

Hij klopte met zijn knokkels op de panelen.

Oud en zwak is oma al voor driekwart gezwicht voor het sterven dat de pijn in haar botten haar voorspelt en is bijna zover om helemaal toe te geven. Een uur geleden is een jongen uit het dorp geweest om haar haard voor de nacht klaar te maken en in de keuken knettert het van de beweeglijk oplichtende vlammen. Ze heeft haar bijbel als gezelschap, ze is een vrome oude vrouw. Ze zit rechtop tegen een paar kussens in het bed dat, zoals het geval is bij boeren, uit de muur is uitgespaard, onder een lapjesdeken die zij gemaakt heeft voordat ze trouwde, langer geleden dan ze zich wil herinneren. Twee porseleinen spaniels met leverkleurige vlekken op hun vacht en zwarte neuzen zitten aan weerskanten van de haard. Er ligt een kleurige streep geweven lappen op de dakpannen. De staande klok tikt haar tijd die afloopt weg.

Wij houden de wolven buiten door prettig te leven.

Hij klopte met zijn harige knokkels op de panelen.

Het is uw kleindochter, deed hij met een hoge sopraan na.

Schuif de grendel weg en kom binnen, schat.

Je herkent ze aan hun ogen, ogen van een roofdier, nacht-ogen, vernietigende ogen rood als een wond; je kunt je bijbel naar hem gooien en je schort er achteraan, oma, je dacht dat het een afdoend voorbehoedmiddel was tegen dit helse addergebroed... roep nu Christus en Zijn moeder en alle engelen in de hemel aan om je te beschermen maar het zal je niet helpen.

Zijn harige snuit is scherp als een mes; hij laat zijn gouden last van afgekloven fazant op de tafel vallen en zet ook de mand van je geliefde meisje neer. O, mijn God, wat heb je met haar gedaan?

Uit gaat zijn vermomming, die jas in de kleur van het bos, de hoed met de veer tussen het lint gestoken; zijn verwarde haren stromen langs zijn witte hemd en ze kan de luizen erin zien bewegen. Het hout in de haard schuift en sist; nacht en het woud zijn de keuken binnengetreden met het duister verstrikt in zijn haar.

Hij trekt zijn hemd uit. Zijn huid heeft de kleur en consistentie van perkament. Een streep kroeshaar loopt over zijn buik omlaag, zijn tepels zijn rijp en donker als giftige vruchten, maar hij is zo mager dat je de ribben onder zijn vel zou kunnen tellen als hij je er de tijd voor zou geven. Hij trekt zijn broek uit en ze kan zien hoe harig zijn benen zijn. Zijn geslachtsdelen, enorm. Ah, enorm!

Het laatste dat de oude dame in deze wereld zag was een jongeman, ogen als kolen, naakt als steen, die op haar bed toe liep.

De wolf is de vleesgeworden carnivoor.

Toen hij met haar klaar was, likte hij zijn lippen en kleedde zich weer snel aan, totdat hij er precies zo uitzag als toen hij haar deur binnenkwam. Hij verbrandde het oneetbare haar in de open haard en verpakte de botten in een servet die hij onder het bed verstopte in de houten kist waarin hij een schoon paar lakens vond. Die legde hij netjes op het bed in plaats van de veelzeggende bevlekte die hij in de wasmand stopte. Hij klopte de kussens op en schudde de lapjesdeken uit, raapte de bij-

bel op van de grond, sloeg hem dicht en legde hem op tafel. Alles was net als eerst behalve dat grootmoeder verdwenen was. Het hout bewoog in de haard, de klok tikte en de jongeman zat geduldig, bedrieglijk naast het bed met oma's slaapmuts op.

Klop, klop, klop.

Wie is daar, vraagt hij met oma's trillende oude falsetstem.

Alleen je kleindochter maar.

Dus kwam ze binnen, en met haar een vlaag sneeuw die in tranen op de tegels smolt, en misschien was ze een beetje teleurgesteld dat ze alleen haar grootmoeder bij het vuur zag zitten. Maar toen gooide hij de deken weg, sprong naar de deur en ging er met zijn rug tegenaan staan zodat zij niet meer naar buiten kon.

Het meisje keek de kamer rond en zag dat er niet eens de afdruk van een hoofd was in de zachte wang van het kussen en hoe, voor het eerst, de bijbel dicht op tafel lag. Het getik van de klok klonk als een zweeps slag. Ze wilde haar mes uit de mand hebben maar durfde er haar hand niet naar uit te steken omdat zijn ogen strak op haar gericht waren – enorme ogen die nu een uniek, innerlijk licht leken uit te stralen, ogen als schoteltjes, schoteltjes vol Grieks vuur, duivelse fosforescentie.

Wat heb je een grote ogen.

Dat is om je beter te kunnen zien.

Geen spoor van de oude vrouw behalve een pluk wit haar die in de bast van een onverbrand stuk hout was blijven hangen. Toen het meisje dat zag, wist ze dat ze in levensgevaar was.

Waar is mijn grootmoeder?

Er is hier niemand behalve wij tweeën, schat.

Nu steeg er overal rondom hen een enorm gehuil op, dichtbij, heel dichtbij, zo dichtbij als de moestuin, het gehuil van een troep wolven; ze wist dat de ergste wolven vanbinnen harig waren en ze huiverde, ondanks de rode sjaal die ze dichtert om zich heen getrokken had alsof die haar zou kunnen

beschermen hoewel hij zo rood was als het bloed dat uit haar zou moeten vloeien.

Wie zingen daar kerstliedjes voor ons, zei ze.

Dat zijn de stemmen van mijn broers, schat; ik hou van het gezelschap van wolven. Kijk uit het raam, dan zul je ze zien.

Sneeuw zat bijna overal tegen het raam geplakt en ze deed het open om in de tuin te kijken. Het was een nacht wit van maan en sneeuw; de storm wervelde rond de uitgemergelde, grijze dieren die op hun achterpoten tussen de rijen winterkool zaten, met hun scherpe snuiten omhoog naar de maan en huilend alsof hun harten zouden breken. Tien wolven, twintig wolven – zoveel wolven dat ze ze niet kon tellen, gezamenlijk huilend alsof ze achterlijk of gestoord waren. Hun ogen reflecteerden het licht uit de keuken en schenen als honderd kaarsen.

Arme dieren, het is erg koud, zei ze; geen wonder dat ze zo huilen.

Ze sloot het raam tegen de klaagzang van de wolven en deed haar scharlaken sjaal af, de kleur van papavers, de kleur van offers, de kleur van haar menstruatie, en aangezien haar angst haar geen goed deed, hield ze op bang te zijn.

Wat zal ik met mijn sjaal doen?

Gooi hem op het vuur, lieve. Je zult hem niet meer nodig hebben.

Ze maakte een bundeltje van haar sjaal en gooide hem in de vuurzee, die deze ogenblikkelijk consumeerde. Toen trok zij haar blouse over haar hoofd; haar kleine borstjes glommen alsof de sneeuw de kamer binnen was gekomen.

Wat zal ik met mijn blouse doen?

Ook in het vuur ermee, kleintje.

De witte mousseline werd brandend de schoorsteen ingezogen als een tovervogel, en nu gingen haar rok uit, haar wolven kousen, haar schoenen, en ook allemaal in het vuur, en ze waren voorgoed verdwenen. Het licht van de vlammen scheen door de buitenkant van haar huid; nu was ze slechts gekleed in haar onberoerde omhulsel van vlees. Dit verblin-

dende, naakte vrouwtje kamde haar haren met haar vingers; haar haar leek wit als de sneeuw buiten. Ging vervolgens recht op de man met de rode ogen af in wiens verwarde manen de luizen bewogen; ze ging op haar tenen staan en knoopte de kraag van zijn hemd los.

Wat heb je een grote armen.

Dat is om je beter te kunnen omhelzen.

Nu huilden alle wolven in de wereld een bruiloftslied buiten het raam toen ze hem uit eigen beweging de kus gaf die hem toekwam.

Wat heb je een grote tanden!

Zij zag hoe er kwijl uit zijn bek begon te lopen en in de kamer weergalmde het gehuil van de Liebestot van het bos, maar het wijze kind vertrok geen spier, zelfs niet toen hij antwoordde: Dat is om je beter op te kunnen eten.

Het meisje barstte in lachen uit; ze wist dat ze niemands lekkere stuk was. Ze lachte hem recht in zijn gezicht uit, ze rukte zijn hemd van hem af en gooide het in het vuur, in het vurige kielzog van haar eigen afgedankte kleding. De vlammen dansten als dode zielen tijdens de Walpurgisnacht en de oude botten onder het bed zetten het op een vreselijk rammen, maar zij besteedde er geen aandacht aan.

Vleesgeworden carnivoor, slechts ongerept vlees bevredigt hem.

Ze zal zijn angstaanjagende kop op haar schoot leggen en de luizen uit zijn vacht plukken en misschien zal ze in haar mond stoppen en opeten, zoals hij haar zal vragen, zoals ze tijdens een primitieve huwelijksceremonie zou doen.

De storm zal gaan liggen.

De storm ging liggen en liet de bergen even willekeurig met sneeuw bedekt achter alsof een blinde vrouw er een laken overheen had gegooid, de bovenste takken van de dennen in het bos witgekalkt, krakend, gezwollen door de sneeuwval.

Sneeuwlicht, maanlicht, een wirwar van pootafdrukken.

Alles zwijgt, niets beweegt.

Middernacht; en de klok slaat. Het is kerstdag, de verjaar-

dag van de weerwolf, de deur van de zonnewende staat wijd open; laat ze allemaal neerdalen.

Kijk! Zoet en vast slaapt zij in oma's bed, tussen de poten van de tedere wolf.

Wolven-Alice

Als dit haveloze meisje met de gevlekte oren had kunnen spreken zoals wij, zou ze zich een wolf hebben genoemd, maar ze kan niet spreken, hoewel ze huilt omdat ze eenzaam is – maar ‘huilen’ is er niet het goede woord voor aangezien ze jong genoeg is om het geluid van welpen te maken, borrelend, verrukkelijk, als van een pan vol vet die op het vuur staat. Soms horen de scherpe oren van haar pleegouders haar aan gene zijde van de onoverbrugbare kloof van afwezigheid; zij antwoorden uit afgelegen dennenbossen en van de kale bergkam. Hun tegenstem kruist kris-kras door de nachtelijke hemel; ze proberen met haar te praten maar kunnen dat niet omdat ze hun taal niet verstaat, zelfs al weet ze hoe ze hem moet spreken want ze is zelf geen wolf, hoewel ze door wolven gezoogd is.

Ze hijgt met haar tong uit haar mond; haar rode lippen zijn dik en fris. Haar benen zijn lang, slank en gespierd. Haar ellebogen, handen en knieën zitten vol eelt omdat ze altijd op handen en knieën rent. Ze loopt nooit; ze draaft of galopeert. Haar stap is niet de onze.

Tweebeens gekijk, vierbeens gesnuif. Haar lange neus trilt altijd en zeeft elke geur die hij tegenkomt. Met dit handige instrument onderzoekt zij uitvoerig alles wat zij ziet. Ze kan zoveel meer dan wij uit de wereld halen door de fijne, harige, gevoelige filters in haar neusgaten dat haar slechte ogen haar niet hinderen. Haar reuk is 's nachts scherper dan onze ogen overdag, dus geeft ze de voorkeur aan de nacht, als het koele

gereflecteerde licht van de maan haar ogen geen pijn doet en de verschillende geuren van het bos te voorschijn tovert waarin zij als het maar even kan rondzwerft. Maar de wolven blijven, tegenwoordig, ver buiten het bereik van de geweren van de boeren, en ze zal ze daar niet meer vinden.

Brede schouders, lange armen, en slapen doet ze helemaal opgerold in een bal alsof ze haar staart gebruikt als wieg voor haar ruggegraat. Er is niets menselijks aan haar behalve dat ze géén wolf is; het is alsof de vacht die ze dacht te hebben in haar huid is opgegaan en er deel van is gaan uitmaken, hoewel hij niet bestaat. Ze leeft, net als de wilde dieren, zonder een toekomst. Zij bewoont alleen de tegenwoordige tijd, een doorlopende fuga, een wereld van zinnelijke directheid even verstoken van hoop als van wanhoop.

Toen ze haar in het wolvehol vonden naast het met kogels doorzeefde lichaam van haar pleegmoeder, was ze niet meer dan een klein bruin ding zo verstrikt in haar eigen bruine haar dat ze eerst niet dachten dat ze een kind was maar een wolvejong; ze hapte naar haar zogenaamde redders met haar puntige snijtanden totdat ze haar met geweld vastbonden. Haar eerste dagen onder ons bracht zij doodstil gehurkt door, starend naar de witgekalkte muren van haar cel in het klooster waar ze haar naar toe hadden gebracht. De nonnen gooiden water over haar heen, prikten haar met stokken om een reactie te krijgen. Soms griste ze brood uit hun handen en rende ermee naar de hoek waar zij er met haar rug naar hen toe op kauwde; het was een grote dag voor de novicen toen zij leerde hoe ze op haar achterpoten moest zitten en om een korst bedelen.

Ze merkten dat ze, als ze maar een beetje vriendelijk behandeld werd, niet onhandelbaar was. Ze leerde haar eigen bord herkennen; toen uit een beker drinken. Ze merkten dat ze heel makkelijk een paar eenvoudige kunstjes kon leren maar ze voelde de kou niet en het duurde een hele tijd voordat ze erin slaagden haar een hemd aan te trekken om haar schaamteloze naaktheid te bedekken. Maar ze leek altijd ongetemd,

verdroeg het niet als haar iets verboden werd, was wispelturig; toen de moederoverste probeerde haar te leren dank te zeggen voor haar redding van de wolven, kromde ze haar rug, stampvoette, trok zich terug in de verste hoek van de kapel, hurkte, trilde, plaste, poepte – keerde, leek het, helemaal terug naar haar natuurlijke staat. Daarom werd deze eendagsvlinder een voortdurende bron van gêne zonder blikken of blozen overgedaan aan het tragische en zondige huishouden van de hertog.

Achtergelaten bij het kasteel snuffelde en snoof ze en rook alleen een stank van vlees, geen spoor van zwavel, of van iets bekends. Ze ging op haar achterpoten zitten met een zucht zoals honden die slaken maar die alleen het uitblazen van adem is en geen teken van opluchting of berusting.

De hertog is dor als oud papier; zijn droge huid ritselt tegen de lakens als hij ze terugslaat om zijn dunne benen die vol oude littekens zitten waar doorns zijn vacht geschraamd hebben, uit bed te steken. Hij woont in een naargeestig herenhuis, helemaal alleen op dit kind na dat even weinig met ons gemeen heeft als hij. Zijn slaapkamer is in terracottakleur geschilderd, bruin geworden door een laagje pijn, als het interieur van een Spaanse slagerswinkel, maar wat hemzelf betreft, niets kan hem raken sinds hij niet meer reflecteert in een spiegel.

Hij slaapt in een bed met punten van zwart gietijzer totdat de maan, die transformaties beheerst en toezicht houdt op slaapwandelaars, een gebiedende vinger door het smalle raam steekt en zijn gezicht beroert: dan gaan zijn ogen langzaam open.

's Nachts zijn die kolossale, ontroostbare, roofzuchtige ogen van hem een en al gezwollen, glanzende pupil. Zijn ogen zien alleen honger. Deze ogen gaan open om de wereld waarin hij nergens een weerspiegeling van zichzelf ziet te verslinden; hij is door de spiegel gestapt en leeft nu, vanaf dat moment, als het ware aan de andere kant van de dingen.

Gemorst, glinsterend melkachtig maanlicht op het door de

vorst hard geworden gras; ze zeggen dat je hem op zo'n nacht, in door de maan verlicht, gedaanten veranderend weer, makkelijk zou kunnen vinden, als je zo onverstandig zou zijn nog laat op pad te gaan, scharrelend langs de muur van het kerkhof met een halve sappige romp op zijn rug. Het witte licht schuurt keer op keer de velden tot alles glimt en hij zal sporen achterlaten in de rijp als hij 's nachts tijdens zijn wolvefiësta's huilend rond de graven holt.

Tegen de vroege, roodgekleurde midwinterse zonsondergang worden kilometers ver de deuren vergrendeld. De koeien loeien zenuwachtig in de stal als hij langskomt, de piepende honden laten hun neus in hun poten zakken. Hij draagt een vreemde hoeveelheid angst op zijn broze schouders; hij heeft de rol van lijkenvreter toebedeeld gekregen, de lijkenrover die de laatste rust van de doden verstoort. Hij is wit als lepra, met krassende nagels, en niets houdt hem tegen. Zelfs als je een lijk volstopt met knoflook, kwijlt hij alleen maar bij zo'n traktatie: kadaver à la provençal. Het heilige kruis gebruikt hij alleen om zich te schurken en de doopvont om op zijn hurken dorstig het wijwater uit te slobberen.

Zij slaapt in de zachte, warme as van de haard; bedden zijn vallen, zij gaat er niet in. Ze kan die paar eenvoudige handelingen uitvoeren die de nonnen haar geleerd hebben, ze veegt de haren, ribben en kootjes die overal in zijn kamer rondliggen op met stoffer en blik, ze maakt tegen zonsondergang zijn bed op, als hij eruitkomt en de roofdieren buiten huilen, alsof ze weten dat zijn gedaanteverwisseling een parodie op hen is. Zo onvriendelijk als ze tegen hun prooi zijn, zo zachtaardig zijn ze tegen hun eigen soort; als de hertog een wolf was geweest, hadden ze hem kwaad verstoten en had hij kilometers achter hen mee moeten sjokken, onderdanig met zijn buik over de grond kruipend naar hun prooi om pas nadat zij gegeten hadden en sliepen, op de afgekauwde botten te knagen en op de huid te kauwen. Maar zij, gezoogd als ze is door de wolven in het gebergte waar haar moeder haar gebaard en achtergelaten heeft, slechts zijn keukenmeid, die noch wolf noch vrouw is,

weet niet beter dan zijn huishouden te doen.

Ze groeide op tussen de wilde dieren. Als je haar met haar viezigheid, vodden en ongetemde wanorde zou kunnen verplaatsen naar het paradijs van ons allereerste begin waar Eva en grommende Adam op hun hurken op een oever vol made-liefjes de vlooiën uit elkaars vacht plukten, dan zou ze misschien het wijze kind blijken die hen allen leidt en haar zwijgen en haar gehuil een taal even authentiek als welke natuurtaal ook. In een wereld van sprekende dieren en bloemen zou ze het begin van de mensheid zijn in de bek van de vriendelijke leeuw: maar hoe kan de aangevreten appel zijn litteken ongedaan maken?

Verminking is haar lot; maar nu en dan ontsnapt aan haar een onwillekeurig spoor van geluid, alsof de ongebruikte stembanden in haar keel een windharp waren die bewoog door de willekeurige impulsen van de lucht, haar gefluister, cryptischer dan de stemmen van de doven.

De bekende schennis op het dorpskerkhof. De kist was opengerukt met het volslagen gebrek aan beheersing waarmee een kind op kerstmorgen een cadeautje uitpakt en van de inhoud werd geen spoor gevonden behalve een reep van de bruidssluier waarin het lijk gewikkeld was en dat wapperend aan de doornstruiken bij het hek van het kerkhof was blijven hangen zodat ze wisten welke kant hij het uit had gesleept, de kant uit van zijn onheilspellende kasteel.

Met het verstrijken van de tijd en het gevoel deel uit te maken van dat verbannen oord groeide dit meisje op tussen dingen die zij noch kon benoemen noch begrijpen. Hoe dacht zij, hoe voelde zij, deze eeuwige vreemdelinge met haar behaarde gedachten en haar oorspronkelijke waarnemingsvermogen dat bestond uit een golf van wisselende indrukken; er bestaan geen woorden waarmee je de manier van omgaan met de afgrond tussen haar dromen kunt beschrijven, die momenten van waken die even vreemd zijn als haar momenten van slapen. De wolven hadden voor haar gezorgd omdat ze wisten dat zij een onvolmaakte wolf was; wij isoleerden haar in een

dierlijke eenzaamheid uit angst voor haar onvolmaakt-zijn omdat het ons liet zien wat we hadden kunnen zijn, en zo ging de tijd voorbij, hoewel zij zich dat nauwelijks bewust was. Toen begon ze te vloeien.

Haar eerste bloed bracht haar in verwarring. Ze begreep niet wat het betekende en de eerste gevoelens van gissen die ze ooit had ervaren, waren gericht op de mogelijke oorzaak ervan. De maan had de keuken ingeschenen toen zij wakker werd en het druppelen tussen haar dijen voelde, en ze dacht dat een wolf die, misschien, op haar gesteld was, zoals wolven dat waren, en die, misschien in de maan woonde, terwijl zij sliep aan haar kut had geknabbeld, haar een aantal keren vriendelijk had gebeten, te zacht om haar te wekken maar scherp genoeg om de huid kapot te maken. Het was geen scherpomlijnde theorie maar er kwam een soort wild gerede-neer uit voort, alsof uit de poot van een overvliegende vogel een zaadje in haar hersenen terechtgekomen was.

Het vloeien duurde een paar dagen, hetgeen haar eindeloos lang voorkwam. Ze had voorlopig nog geen direct benul van verleden, of van toekomst, of van duur, alleen van een onbepaald, direct nu. 's Nachts sloop zij door het lege huis op zoek naar lappen om het bloed te deppen; ze had in het klooster wat elementaire hygiëne geleerd, genoeg om te weten hoe ze haar uitwerpselen moest begraven en haar lichaamssappen af moest wassen; hoewel de nonnen niet de middelen hadden om haar te vertellen hoe het zou gaan, was het niet uit netheid maar uit schaamte dat ze het deed.

Ze vond handdoeken, lakens en slopen in kasten die niet open waren geweest sinds de hertog krijsend ter wereld kwam met zijn volledige gebit om vervolgens zijn moeders tepel af te bijten en te huilen. Ze vond lang geleden gedragen baljurken in kasten vol spinnewebben en in de hoeken van zijn bloederige vertrek bergen lijkwades, nachtjaponnen en doodskleden waarin gangen van de maaltijden van de hertog verpakt waren geweest. Ze scheurde repen van het meest absorberende materiaal om onhandig een luier voor zichzelf te maken. Tijdens

deze sluiptochten stootte ze op de spiegel waarover het beeld van de hertog als wind over ijs gleed.

Eerst probeerde ze haar spiegelbeeld te besnuffelen; nadat ze er ijverig aan geroken had, realiseerde ze zich al snel dat het nergens naar rook. Ze bezerde haar snuit aan het koude glas en brak haar nagels bij een poging met deze vreemdeling te vechten. Ze zag geërgerd, en toen geamuseerd, hoe het ieder gebaar dat ze maakte nadeed als ze haar voorpoot optilde om zich te krabben of op haar achterste over het stoffige tapijt schoof om een onaangenaam gevoel in haar achterste delen kwijt te raken. Ze wreef met haar hoofd tegen haar weerspiegelde gezicht om te laten zien dat ze vriendelijk gestemd was, en voelde een koel, vast, onbeweegbaar vlak tussen zichzelf en haar... een soort onzichtbare kooi misschien? Ondanks deze barrière was ze zo eenzaam dat ze dit wezen vroeg te proberen met haar te spelen, waarbij ze haar tanden ontblootte en grijnsde; onmiddellijk ontving zij op haar beurt een uitnodiging. Ze was blij; ze begon rondjes te draaien, enthousiast blaffend, maar toen zij van de spiegel wegliep, hield zij verbaasd op met haar vreugdedans toen ze zag hoe haar nieuwe vriendin kleiner werd.

Vanachter een wolk scheen het maanlicht de doodstille slaapkamer van de hertog binnen en ze zag hoe bleek deze wolf-niet-wolf was die met haar speelde. De maan en spiegels hebben een ding gemeen: je kunt er niet achter kijken. Door de maan beschenen en wit keek Wolven-Alice naar zichzelf in de spiegel en vroeg zich af of ze daar het dier zag dat haar 's nachts kwam bijten. Bij het horen van een voetstap in de hal spitste ze haar gevoelige oren; toen ze direct op een drafje terugging naar de keuken, kwam ze de hertog tegen met een mannenbeen over zijn schouder. Haar teennagels tikten op de trap toen zij hem zonder enige nieuwsgierigheid passeerde, zij, de serene, de onkwetsbare in haar volstreekte en van ongedierte vergeven onschuld.

Het vloeien hield al snel op. Ze vergat het. De maan verdween; maar kwam weer, stukje bij beetje, terug. Toen hij

weer op volle sterkte haar keuken bezocht, werd Alice weer door een bloeding overvallen en dat ging zo door, met een stiptheid die haar vage greep op de tijd veranderde. Ze leerde deze bloedingen te verwachten, haar lappen vast klaar te leggen en als het voorbij was, de bevuilde lappen netjes te begraven. De volgorde werd gekoppeld aan gewoonte en toen werd haar het principe van de kringloop van de klok volledig duidelijk, zelfs al waren alle klokken verbannen uit het hol waarin zij en de hertog ieder hun eigen eenzaamheid bewoonden, zodat je zou kunnen zeggen dat ze door middel van deze terugkerende cyclus het principe van het voorbijgaan van de tijd ontdekte.

Als ze zich in de as oprolde, riepen de kleur, de substantie en de warmte ervan de herinnering op aan de buik van haar pleegmoeder en zette zich in haar geheugen vast; haar eerste bewuste herinnering, even pijnlijk als toen de nonnen voor het eerst haar haren kamden. Ze huilde een beetje, met een krachtiger, dieper wordend geluid, om de ondoorgrondelijke troost te horen in het antwoord van de wolven, want nu begon de haar omringende wereld vorm aan het nemen. Ze ontdekte een essentieel verschil tussen zichzelf en haar omgeving waarvan je zou kunnen zeggen dat ze er niet de *vinger* op kon leggen – alleen leken de bomen en het gras van de weilanden buiten niet langer voort te komen uit haar speurende neus en haar gespitste oren, en toch aan zichzelf genoeg te hebben, maar een soort achtergrond voor haar, die wachtte op haar komst om er zin aan te geven. Ze zag zichzelf daar en haar ogen met hun sombere helderheid kregen een versluisde, naar binnen gekeerde uitdrukking.

Ze bracht uren door met het onderzoeken van de nieuwe huid die, dacht zij, geboren was uit haar bloedingen. Dan likte ze haar zachte vacht met haar lange tong en kamde haar haar met haar vingernagels. Nieuwsgierig onderzocht zij haar nieuwe borsten; ze deden haar aan niets zozeer denken als aan de in de nacht ontstane pluizen van de paardebloem die ze soms tijdens nachtelijke omzwervingen in de bossen tegen

was gekomen, een natuurlijke maar verwarrende verschijning, maar toen ontdekte zij tot haar verbijstering een klein diadeem van nieuwe haartjes in een bosje tussen haar dijen. Ze liet het zien aan haar nestgenote in de spiegel, die haar geruststelde door te laten zien dat zij het ook had.

De vervloekte hertog maakt het kerkhof onveilig, hij vindt zich zowel beter als slechter dan een man, alsof zijn obscene anders-zijn een teken van Gods genade was. Overdag slaapt hij. Zijn spiegel reflecteert getrouw zijn bed maar nooit de scharminkelige vorm onder het rommelige beddegoed.

Soms, als zij tijdens die witte nachten alleen in het huis was, haalde zij zijn grootmoeders baljurken te voorschijn en rolde zich in zacht fluweel en schurende kant omdat dat zo heerlijk aanvoelde op haar jonge huid. Haar vertrouwelingen in de spiegel wikkelden de oude kleren om zich heen, terwijl ze in verrukking haar neus optrok bij de oude maar nog sterke geuren van muskus en civet die uit de mouwen en lijfjes opstegen. Deze gebruikelijke, maar ten slotte vervelende trouw aan elke beweging van haar deed uiteindelijk de treurige gedachte bij haar ontstaan dat haar metgezel in feite niet meer dan een buitengewoon ingenieuze vorm van een schaduw kon zijn die zij op door zon verlicht gras wierp. Had zij niet lang geleden samen met de andere uit het nest met haar schaduw gestoeid en gevochten? Ze snuffelde met haar beweeglijke neus aan de achterkant van de spiegel; het enige dat ze vond was stof, een spin die vastzat in zijn web en een stapel vodden. Er liep wat vocht uit haar ooghoeken, maar haar verhouding met de spiegel was nu veel intiemer sinds ze wist dat ze zichzelf erin zag.

Ze betastte de jurk die de hertog achter de spiegel had weggestopt en woelde er een poosje in rond. Het stof was er al snel uitgeschud; ze stak voorzichtig haar voorpoten in de mouwen. Hoewel de jurk gescheurd en gekreukeld was, was hij zo wit en van zulk golvend materiaal dat ze dacht dat ze, voordat ze hem aantrok, eerst de laag as van zich af moest wassen onder het water van de pomp op de binnenplaats die zij met haar behendige voorpoot kon bedienen. In de spiegel

zag ze hoe deze witte jurk haar deed glanzen.

Hoewel zij op twee benen in onderrokken niet zo hard kon rennen, draafde zij toch in haar nieuwe jurk naar buiten om de geurige oktoberhagen te onderzoeken, als een debutante uit het kasteel, verrukt over zichzelf maar toch af en toe zingend tot de wolven met een soort smachtende triomf, omdat ze nu wist hoe ze kleren moest dragen en zo het zichtbare teken van haar verschil met hen aangetrokken had.

Haar voetstappen op de vochtige aarde waren beeldschoon en dreigend als die van Vrijdag.

De jonge echtgenoot van de dode bruid had zijn wraak lang voorbereid. Hij vulde de kerk met een arsenaal van bellen, boeken en kaarsen; een reeks zilveren kogels; ze brachten een bad met vijftig liter heilig water op een wagen uit de stad, waar het door de aartsbisschop zelf was gewijd, om de hertog in te verdrinken als de kogels op hem zouden afketsen. Ze kwamen bij elkaar in de kerk en zongen een klaagzang en wachtten op hem die bij de eerste doden van de winter zou komen.

Ze gaat nu 's nachts vaker naar buiten; het landschap verzamelt zich om haar heen, ze inspireert het door haar aanwezigheid. Ze geeft het inhoud.

Het kwam haar voor dat de gemeente in de kerk een onsuccesvolle poging deed het gezang van de wolven na te doen. Ze assisteerde hen een poosje met haar eigen, geschoolde stem, terwijl ze bedachtzaam op haar hurken naast het hek van het kerkhof heen en weer wiegde; toen trilden haar neusvleugels en vingen zij de rottende stank van de doden op waardoor ze wist dat haar huisgenoot in de buurt was; ze hief haar hoofd op en wie bespeurden haar nieuwe, scherpe ogen anders dan de heer van het spinnewebbenkasteel verdiept in het uitvoeren van zijn kannibaalse rituelen?

En als haar neusvleugels zich argwanend opensperren bij de bedwelmende geur van wierook en de zijne doen dat niet, dan komt dat omdat zij veel gevoeliger is dan hij. Ze zal daarom rennen, rennen, als zij het knallen van kogels hoort, omdat die haar pleegmoeder doodden; ook hij zal met dezelfde

lichtvoetigheid, kletsnat van het wijwater, rennen, tot de jonge weduwnaar de zilveren kogel afschiet die in zijn schouder dringt en de helft van zijn fictieve vacht wegscheurt, zodat hij overeind moet als iedere gewone gespleten tweevoeter en zo goed als hij kan pijnlijk voort moet strompelen.

Toen zij de witte bruid tussen de grafstenen uit zagen springen en in de richting van het kasteel hollen met de weerwolf struikelend achter zich aan, dachten de boeren dat het favoriete slachtoffer van de hertog teruggekomen was om de zaak in eigen hand te nemen. Ze renden schreeuwend weg voor de aanwezigheid van een spookgestalte die wraak op hem kwam nemen.

Arm, gewond dier... heen en weer geslingerd tussen zulke vreemde stadia, een onvoltooide verandering, een onvolledig mysterie, ligt hij kronkelend op zijn zwarte bed in een kamer als een Myceense graftombe, huilt als een wolf met zijn poot in een strik of een vrouw in barensnood, en bloedt.

Eerst was ze bang bij het horen van pijn, voor het geval het haar zou kwetsen, zoals het dat eerder gedaan had. Ze sloop rond het bed, grommend, snuffelend aan zijn wond die niet ruikt als de hare. Toen werd zij zoals haar magere grijze moeder vervuld van medelijden; ze sprong op zijn bed om zonder te aarzelen, zonder weerzin, met een snelle, tedere ernst, het bloed en het vuil van zijn wangen en voorhoofd te likken.

Het heldere maanlicht verlichtte de spiegel die tegen de rode muur stond; het rationele glas, de meester van het zichtbare, legde onpartijdig het mompelende meisje vast.

Terwijl ze doorging hem te verzorgen, gaf deze spiegel, oneindig langzaam, toe aan de weerspiegelende kracht van zijn eigen stoffelijke samenstelling. Stukje bij beetje verscheen er, als het beeld dat op fotografisch papier zichtbaar wordt, eerst een vormloos netwerk, de prooi gevangen in zijn eigen visnet, vervolgens een duidelijker maar nog schaduwachtig silhouet en ten slotte even levendig als het werkelijke leven, alsof het ontstaan was door haar zachte, vochtige, tedere tong, uiteindelijk, het gezicht van de hertog.

© 1979 Angela Carter

© 1985 Nederlandse vertaling Nicky de Swaan

Oorspronkelijke titel *The Bloody Chamber*

Omslagontwerp Pieter van Delft, ADM International bv, Amsterdam

Omslagillustratie Piet Eggen

ISBN 90 254 6537 4

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Carter, Angela

In gezelschap van wolven / Angela Carter ; vert. [uit het Engels] door Nicky de Swaan. - Amsterdam : Contact
Vert. van: *The Bloody Chamber*. - Londen : Gollancz, 1979.

ISBN 90-254-6537-4

UDC 82-3 UGI 410

Trefw.: romans ; vertaald.

notes:

ily cere- cahiers is a collection of texts (fragments). it is a branch of the collective *it is part of an ensemble*. these texts function as starting points for dialogues within our practice. we also love to share them with guests and visitors of our projects.

the first copy of *ily cere- cahier 38* was printed in september 2026

1	the artist as producer in times of crisis	okwui enwezor
2	the carrier bag theory of fiction	ursula k. le guin
3	arts of noticing	anna lowenhaupt tsing
4	whatever & bartleby	giorgio agamben
5	notes toward a politics of location	adrienne rich
6	the intimacy of strangers	merlin sheldrake
7	the zero world	achille mbembe
8	why do we say that cows don't do anything?	vinciane despret
9	nautonomat operating manual	raqs media collective
10	on plants, or the origin of our world	emanuele coccia
11	hydrofeminism: or, on becoming a body of water	astrida neimanis
12	the gift and the given	eduardo viveiros de castro
13	the three figures of geontology	elizabeth a. povinelli
14	what lies beneath	george monbiot
15	sculpture not to be seen	elena filipovic
16	the onion	kurt schwitters
17	tentacular thinking	donna j. haraway
18	toward a symbiotic way of thought	vincent zonca
19	living with birds	len howard
20	why look at animals?	john berger
21	quantum listening	pauline oliveros
22	politics of installation	boris groys
23	some notes on drawing	amy sillman
24	depiction, object, event	jeff wall
25	cyber-teratologies	rosi braidotti
26	love your monsters	bruno latour
27	arts of living on a damaged planet	multiple authors
28	what is it like to be a bat?	thomas nagel
29	dazzling diversity: the biology of chiroptera	tessa laird
30	what is an owl?	stephen moss
31	the gender of sound	anne carson
32	the euphio question	kurt vonnegut
33	listening to the tree of life	karen bakker
34	organic music societies	multiple authors
35	klittenbandjes	hay wijnhoven
36	rachel carson	a fable for tomorrow
37	listening music	john maus
38	wolf trilogy	angela carter
39	over leven	sander turnhout
40	hele dagen tussen levende wezens	estelle zhong mengual
41	the earthly community	achille mbembe
42	riding the blinds	maggie nelson
43	notes on gesture	giorgio agamben
44	the living mountain	nan shepherd
45	the ecological crisis as a crisis of sensibility	baptiste morizot

ilycere-cahiers.com
blyisnokino.com
itispartofanensemble.com
peelrealounoun.com
naipattaofficial.com
onarynornotice.com
theques-verlag.com

